

Landsting och regioner
Ekonomidirektörer Lt
Budgetchef Lt
Redovisningschef Lt
Finanschef Lt
Landstingsekonomer

Löne- och prisförändringar för landsting 2013–2014

Följande uppgifter om löne- och prisutvecklingen i landstingssektorn mellan 2013 och 2014 är avsedda att användas som underlag vid beräkningen av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser. Uppgifterna avser den genomsnittliga förändringen av priser och löner för landstingen sammantaget. Löne- och prisförändringen i det enskilda landstinget kan avvika från den genomsnittliga utvecklingen.

Från och med 2010 fastprisberäknar Sveriges Kommuner och Landsting kommunernas och landstingens kostnadsutveckling på ett delvis nytt sätt. Förändringen gäller lönekostnaderna. Detta prisindex benämns **prisindex med kvalitetsjusterade löner för landsting (LPIK)**. Notera att LPI kommer att finnas kvar under en övergångsperiod eftersom många avtal regleras med LPI, det gäller både utfall och prognoser. Det är endast sättet att skatta löneförändringar som skiljer de båda prisindexen åt.

I prisindex med kvalitetsjusterade löner för landsting (LPIK) konstanthålls personalen utifrån yrke och ålder. En prisförändring mellan två år skattas för varje grupp. Sedan viktas en total prisförändring fram utifrån personalstrukturen för jämförelseåret. Detta innebär att varken förskjutningar i yrkessammansättning eller ålderssammansättning påverkar lönepriset.

I LPI mäts förändringen i lönepris mellan två år utifrån den grupp individer som vid båda mättillfällena varit anställda i samma landsting med samma yrkesbefattning och inom samma personalorganisation. Detta innebär att sammansättningsförändringar, exempelvis i form av fler läkare och sjuksköterskor och färre undersköterskor inte påverkar lönepriset. Att personalen blir mer erfaren och därmed i genomsnitt betingar en högre lön inkluderas däremot i förändringen av lönepriset.

Notera att 2014 års LPIK och LPI är uppreviderade sedan vår prognos i december. Läs mer i slutet av detta EkonomiNytt.

Tabell 1. Löne- och prisförändring 2013–2014. Genomsnitt för samtliga landsting. Prisindex med kvalitetsjusterade löner för landsting (LPIK)

Kontogrupp/konto enl. L-BAS 2013	Kostnads/intäktsslag	Procentuell förändring
40–43, exkl. 43x1	Löner	2,8
45	Sociala avgifter enl. lag och avtal	4,2
	Löner och sociala avgifter	3,2
55–57, 60–76 exkl. 561	Material och tjänster	1,6
561	Kostnader för läkemedel	-1,2
50–54, 58	Kostnader för köpt verksamhet och lämnade bidrag	2,7
31–34	Försäljning av verksamhet	2,7
35–37	Försäljning av tjänster, material och varor	1,6
31–37	Försäljning av verksamhet och tjänster, material och varor	2,2
	Totalt	2,3

Anm.: Löne- och prisförändring exklusive läkemedel 2,8 %.

Tabell 2. Löne- och prisförändring 2013–2014. Genomsnitt för samtliga landsting. LPI

Kontogrupp/konto enl. L-BAS 2013	Kostnads/intäktsslag	Procentuell förändring
40–43, exkl. 43x1	Löner	3,4
45	Sociala avgifter enl. lag och avtal	4,8
	Löner och sociala avgifter	3,8
55–57, 60–76 exkl. 561	Material och tjänster	1,6
561	Kostnader för läkemedel	-1,2
50–54, 58	Kostnader för köpt verksamhet och lämnade bidrag	3,1
31–34	Försäljning av verksamhet	3,1
35–37	Försäljning av tjänster, material och varor	1,6
31–37	Försäljning av verksamhet och tjänster, material och varor	2,5
	Totalt	2,7

Anm.: Löne- och prisförändring exklusive läkemedel 3,2 %.

Löner LPIK

De landstingsanställdas genomsnittslön vid oförändrad personalstruktur beräknas ha ökat med 2,8 procent.

Sociala och andra avgifter enligt lag och avtal LPIK

Här ingår arbetsgivaravgifter enligt lag, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension. Uppgifterna avseende den kollektivavtalade pensionen hämtas från landstingens bokslut och inte från SKL:s rekommenderade PO-pålägg. Avgifterna för 2013 uppgick till 43,9 procent och för 2014 till 44,5 procent, räknat på detta sätt. Här beräknas prisförändringen till 4,2 procent.

Löner LPI

De landstingsanställdas genomsnittslön, identiska individer, beräknas ha ökat med 3,4 procent.

Sociala och andra avgifter enligt lag och avtal LPI

Här ingår arbetsgivaravgifter enligt lag, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension. Uppgifterna avseende den kollektivavtalade pensionen hämtas från landstingens bokslutsunderlag från KPA och inte från SKL:s rekommenderade PO-pålägg. Avgifterna för 2013 uppgick till 43,9 procent och för 2014 till 44,5 procent, räknat på detta sätt. Här beräknas prisförändringen till 4,8 procent.

Material och tjänster

Priset på material och tjänster har vägts samman av prisutvecklingen för de varugrupper i Statistiska centralbyråns producentprisindex som närmast motsvarar sammansättningen av landstingens förbrukning.

Prisförändringen för material och tjänster blir med denna metod 1,6 procent.

Läkemedel

Prisförändringen var för läkemedel öppen vård -1,8 procent och för slutenvård +0,4 procent. Sammanvägt pris blir -1,2 procent.

Kostnader för köpt verksamhet och lämnade bidrag

Prisutvecklingen för dessa kostnadslag antas motsvara en sammanvägning av prisförändringarna för löner, sociala avgifter, material och tjänster samt läkemedel. För det enskilda landstinget kan prisutvecklingen avvika från den genomsnittliga prisutveckling som angivits här exempelvis pga. avtal inom regional sjukvården eller med privata vårdgivare.

Försäljning av verksamhet

Prisförändringen förutsätts vara densamma som för kostnader för köpt verksamhet och lämnade bidrag. På samma sätt som för denna grupp kan prisutvecklingen avvika för det enskilda landstinget pga. de avtal som ingåtts för regionsjukvård.

Försäljning av tjänster, material och varor

Prisförändringen förutsätts vara densamma som för kostnader för material och tjänster.

Sammanvägd prisförändring

Den sammanvägda löne- prisutvecklingen blir för LPIK 2,3 procent och LPI 2,7 procent. Som jämförelse kan nämnas att konsumentprisindex (KPI) minskade med 0,2 procent och KPIX som mäter den underliggande inflationen ökade med 0,2 procent.

Revideringar jämfört med prognoserna

Den sammanvägda löne- och prisutvecklingen är uppreviderad jämfört med prognoserna. Det beror framförallt på att vi nu fått in statistik som omfattar hela året och på att ny statistik är tillgänglig. Upprevideringarna är små när det gäller priserna för läkemedel samt lönepriset i LPIK och priserna för förbrukningen ligger fast. Nya körningar från KPA har inneburit att priset på pensioner ökat mer än vad vi tidigare antagit.

Revideringen av lönepriset i LPI är dock betydande. I prognoserna har vi antagit att lönepriset i LPI följer medellöneutvecklingen. Men i samband med att vi fått tillgång till ny statistik som tas fram en gång om året, visar det sig att lönepriset mätt utifrån begreppet identiska individer ökat betydligt snabbare, 0,7 procentenheter, jämfört med medellönen.

Frågor med anledning av detta EkonomiNytt besvaras av Jonas Eriksson, tfn 08-452 78 79 som kan nås via e-post: jonas.eriksson@skl.se .

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING
Sektionen för ekonomisk analys

Annika Wallenskog

Jonas Eriksson

Tabellbilaga

Löne- och prispförändring för landsting (LPI och LPIK)